

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(ПОЛІСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ)

ПРОЄКТ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК СУПРОВОДУ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ
ТА ІНШИХ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП
У ПОЛІСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

(назва положення / процесу)

П 26/20

Редакція 02

Введено в дію «__»__2026 р.
Наказом №__від«__»__2026 р.

☐

Контрольний примірник

☐

Врахований примірник № ____

Поточний статус документа:

Переглянуто				Актуалізовано			
Дата	Відповідальний	ПІБ	Підпис	Дія	Дата виконання	Відповідальний, ПІБ	Підпис

Житомир – 2026

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Правила етичної взаємодії та надання допомоги	5
3. Права та обов'язки користувачів послуги та супроводжуючих осіб	6
4. Прикінцеві положення	7

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про супровід осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (далі – Положення) розроблено відповідно до Конвенції про права осіб з інвалідністю, прийнятої Генеральною Асамблеєю ООН 13.12.2006 р., Указу Президента України «Про Положення про національний заклад (установу) України» від 16.06.1995 р. № 451/95 (зі змінами, внесеними зокрема Указом Президента України від 02.12.2017 р. № 401/2017), та Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» від 21.03.1991 р. № 875-XII (із змінами, внесеними зокрема Законом України від № 4695-IX від 03.12.2025).

1.2. Положення розроблено з метою забезпечення реалізації державних вимог і будівельних норм щодо створення безперешкодного та інклюзивного життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, які потребують допомоги на території Поліського національного університету (далі – Університет), забезпечення прав таких осіб на безперешкодний доступ до об'єктів та приміщень закладу освіти, а також створення зручних і безпечних умов їх перебування в Університеті.

1.3. Терміни у цьому Положенні вживаються в такому значенні:

1.3.1. Особа з інвалідністю – це особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист.

1.3.2. Маломобільні групи населення (МГН) – особи, які відчують труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуг, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі (відповідно до ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»). До МГН віднесено: особи з інвалідністю, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, люди старшого (похилого) віку, особи з дитячими візками та ін.

1.3.3. Супровід – комплекс заходів, спрямованих на життєзабезпечення користувачів, а саме надання послуг у вигляді фізичного супроводу, допомоги при пересуванні об'єктами та приміщеннями, а також сприяння в орієнтуванні й отриманні послуг на території Університету.

1.3.4. Супроводжуючий (відповідальна особа) – працівник або черговий пунктів пропуску навчальних корпусів та гуртожитків Університету.

1.4. Послуги у вигляді супроводу надаються користувачам, які потребують допомоги під час пересування територією, навчальними корпусами, гуртожитками та іншими об'єктами Університету.

1.5. Послуги з супроводу надаються у робочі дні на безоплатній основі. Користувачі можуть заздалегідь погодити за телефоном необхідний обсяг допомоги при організації доступу до приміщень навчальних корпусів та гуртожитків Університету із зазначенням дати і часу прибуття або направити на електронну пошту відповідний запит.

1.6. Відповідальна особа за супровід призначається розпорядчим документом (наказом/розпорядженням) ректора або керівника відповідного структурного підрозділу.

1.7. Перед початком супроводу відповідальна особа з'ясовує у Користувача характер необхідної допомоги та узгоджує з ним спосіб її надання з урахуванням індивідуальних потреб Користувача.

1.8. Супроводжуючий (відповідальна особа) зобов'язаний при зверненні до навчального корпусу та гуртожитку Університету осіб з інвалідністю та інших МГН надавати консультативну допомогу щодо напрямків руху, забезпечувати супровід вказаних осіб, за потреби надавати фізичну допомогу, а також інформацію щодо порядку звернення до адміністрації Університету.

1.9. Супроводжуючий у разі одержання інформації про прибуття до навчального корпусу або гуртожитків Університету осіб з інвалідністю та інших МГН зобов'язаний:

- якщо користувач не працює і не навчається в Університеті й прибув за довідкою, консультацією тощо – виявити мету візиту та допомогти користувачу потрапити до потрібного йому приміщення;
- якщо користувач навчається або працює в Університеті й прибув на навчання або на роботу – допомогти йому безперешкодно потрапити до потрібного приміщення чи аудиторії.

1.10. Під час здійснення супроводу відповідальна особа повинна дотримуватися принципів поваги до гідності, самостійності та особистого вибору Користувача, недискримінації, коректності та конфіденційності.

1.11. Під час здійснення супроводу супроводжуючий (відповідальна особа) зобов'язаний:

1.11.1. Ставитися до Користувача коректно та з повагою, не допускати проявів дискримінації, упередженого або зневажливого ставлення.

1.11.2. Узгоджувати з Користувачем характер і спосіб надання допомоги та не здійснювати фізичну допомогу без його згоди, крім випадків виникнення безпосередньої загрози життю чи здоров'ю.

1.11.3. Забезпечувати належну культуру спілкування, враховувати індивідуальні потреби Користувача та не допускати дій, що можуть принижувати його честь і гідність

2. ПРАВИЛА ЕТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА НАДАННЯ ДОПОМОГИ

2.1. Під час взаємодії з особами з інвалідністю та іншими МГН необхідно дотримуватися принципів поваги до гідності, індивідуальної самостійності та особистого вибору, рівності, недискримінації, доступності та врахування індивідуальних потреб особи.

2.2. Під час спілкування слід звертатися безпосередньо до особи, а не до особи, яка її супроводжує, перекладача жестової мови чи іншої особи, яка надає допомогу в комунікації.

2.3. Допомога надається після з'ясування її необхідності та, як правило, за згодою особи. Перед наданням допомоги необхідно запитати, чи потребує її особа, а у разі отримання згоди – уточнити характер та спосіб надання такої допомоги. Не слід наполягати на допомозі у разі відмови від неї.

2.4. Не допускається без згоди особи торкатися її допоміжних засобів пересування, зокрема крісла колісного, милиць, ходунків, тростини, а також переміщувати їх. У разі необхідності допомоги під час пересування спосіб її надання попередньо узгоджується з особою.

2.5. Під час взаємодії з особою з порушеннями зору слід представитися та, за потреби, назвати інших присутніх осіб. Під час групового спілкування необхідно чітко зазначати, до кого звертаються, а також повідомляти особу про суттєві перешкоди, зміни маршруту та інші обставини, які можуть впливати на її безпечне пересування.

2.6. Під час взаємодії з особою з порушеннями слуху необхідно обрати доступний та зручний для неї спосіб комунікації. Для привернення уваги можна використати візуальний сигнал або, за згодою особи, легкий дотик до плеча. Під час усного спілкування слід підтримувати зоровий контакт, говорити чітко та не закривати обличчя. Не слід виходити з припущення, що особа обов'язково читає по губах.

2.7. У разі участі в комунікації перекладача жестової мови, асистента або іншої особи, яка забезпечує підтримку, звертатися необхідно безпосередньо до особи з інвалідністю.

2.8. Під час спілкування з особою, яка користується кріслом колісним, за можливості слід розташуватися таким чином, щоб забезпечити зручний для обох учасників рівень зорового контакту, уникаючи необхідності для особи тривалий час дивитися вгору.

2.9. У разі наявності на маршруті пересування перешкод або інших обставин, що можуть ускладнювати безпечне пересування, необхідно завчасно повідомити про них особу та, за потреби, запропонувати альтернативний доступний маршрут або допомогу.

2.10. Під час спілкування з особою, яка має труднощі з мовленням або інші комунікативні потреби, необхідно уважно вислуховувати її, надавати достатньо часу для висловлення думки, не перебивати та не завершувати фрази замість неї. Якщо зміст повідомлення незрозумілий, необхідно коректно попросити повторити або уточнити його та, за потреби, запропонувати інший доступний спосіб комунікації.

2.11. Під час взаємодії з повнолітніми особами з інвалідністю необхідно спілкуватися з ними відповідно до їхнього віку, з повагою до їхньої гідності, самостійності та права приймати власні рішення. Не допускаються зверхне, поблажливе або інше ставлення, що може принижувати гідність особи.

2.12. Під час супроводу необхідно враховувати індивідуальні потреби та побажання особи щодо способу пересування, комунікації та отримання допомоги, не роблячи припущень про її можливості або потреби виключно на підставі наявності інвалідності.

3. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ КОРИСТУВАЧІВ ПОСЛУГИ ТА СУПРОВОДЖУЮЧИХ ОСІБ

3.1. Користувач послуги із супроводу має право отримати послугу з супроводу своєчасно, якісно та з дотриманням усіх вимог безпеки.

3.2. Оboв'язки користувача послуг із супроводу:

- коректно поводитись під час супроводу;
- дотримуватись вимог супроводжуючого щодо безпеки при переміщенні навчальними корпусами та гуртожитками Університету;
- за можливості повідомляти супроводжуючого (відповідальну особу) про обставини, які необхідно врахувати для безпечного надання допомоги.

3.3. Права супроводжуючого (відповідальної особи):

- не виконувати прохання Користувача, які не стосуються супроводу, виходять за межі повноважень супроводжуючого (відповідальної особи),

суперечать законодавству України, цьому Положенню або можуть створити загрозу життю чи здоров'ю Користувача, супроводжуючого чи інших осіб;

– у разі виникнення реальної загрози життю чи здоров'ю Користувача, супроводжуючого або інших осіб припинити супровід та невідкладно повідомити відповідну посадову особу Університету, а за потреби – звернутися до відповідних екстрених служб.

3.4. Обов'язки супроводжуючого (відповідальної особи):

– якісно надавати послуги з дотриманням усіх вимог безпеки, уважно і ввічливо ставитися до користувачів послуг та надавати їм необхідну допомогу;

– не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних та інформації, що була йому довірена або стала відома у зв'язку з виконанням обов'язків із супроводу, крім випадків, передбачених законодавством України;

– категорично забороняється залишати користувача самого та не проводити його до місця призначення.

3.5. Супроводжуючий (відповідальна особа) несе відповідальність за:

– невиконання або неналежне виконання вимог цього Положення;

– спричинення матеріальної шкоди, неналежні дії або бездіяльність, що призвели до заподіяння шкоди здоров'ю або матеріального збитку користувачу під час супроводу, згідно з вимогами цього Положення та чинного законодавства України.

4. Прикінцеві положення

4.1. Питання, не врегульовані даним Положенням, регулюються нормами чинного законодавства.

4.2. Внесення змін до цього Положення затверджується рішенням Вченої ради Університету, що вводиться в дію наказом ректора.